

مطالب واردہ

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
مقاله این بخش:

گزشی بر دک نیازهای متقابل مدیران و کارمندان
حل بحران جائیزی از طریق رسم بران درون سازمانی
و برونو سازمانی

در سیستم های اجتماعی، آگاهی از مشخصه ها و خواسته های سایرین، نقش مهمی در برقراری روابط مناسب میان افراد ایفا می کند. این موضوع در تعاملات میان مدیران و پرسنل آنها در سازمان ها نیز بسیار حائز اهمیت است چرا که آشنایی مدیر و پرسنل با خواسته های دیگری، به برقراری ثبات سازنده در سازمان کمک شایانی می کند.

یکی از مهمترین عوامل موفقیت سازمان ها، حاکمیت روابط انسانی مناسب و تعریف شده میان مدیران و کارکنان آن سازمان است. در سازمان هایی که روابط انسانی غیر شفاف حاکم باشد، کارکنان انگیزه همکاری خود را با مدیریت از دست داده و سازمان موفق به عمل به وظایف خود نشده و به اهداف خود دسترسی نخواهد یافت.

هدف این مقاله بیان خصوصیات یک مدیر موفق و یا دستورالعمل های کلیدی مدیریتی نیست. برخی نیازهای ارتباطی مدیر و کارکنان بصورت دانش ضمنی^۱ وجود دارد که در صحبت های مبتنی بر تجربه کاری مدیران و کارکنان سازمان ها می توان آنها را ردیابی کرد. در مقاله حاضر سعی شده برخی نیازهای واقعی در سازمان ها تشریح شود. شایان توجه است آنچه که در اینجا مطرح می شود مسلمانًا تمام نیازهای مورد نظر را در بر نمی گیرد و انتظار این است که خواننده بسته به تجربیات و سازمان کاری خود، مطالب را در ذهن ترمیم و توسعه دهد. ساختار مقاله شامل بر شمردن ابتدا انتظارات کارکنان از مدیر و سپس انتظار مدیر از کارکنان است.

۲. انتظارات کارکنان از مدیر

۱.۱. احترام و اعتماد سازمانی

بجزات می توان گفت کلید برقراری بهترین روابط اجتماعی، اعتماد و احترام متقابل با سایرین است. ارتباط منطقی نیز در سایه اعتماد معنا خواهد داشت. اگر مدیر به پرسنل خود اعتماد داشته باشد نیازی به اعمال محدودیت های کوتاه نگر مثل جدول ساعت^۲ که مورد اعتراض اغلب کارمندان است نخواهد داشت و می تواند با خیالی آرام به تصمیم گیری های مدیریتی خود پردازد.

یکی از ریشه های حساسیت های بیش از حد برخی مدیران نسبت به حضور فیزیکی پرسنل در واحد، بی اعتمادی به پرسنل است. این طرز تفکرستی یعنی ماسنیون دانستن انسانها، رو به منسوخ شدن است. قوانین دست و پا گیر اداری مربوطه، خصوصاً در مورد کارشناسان می تواند تتابع عکس را در بر داشته باشد. زوباف پروفسور اقتصاد بازرگانی در دانشگاه هاروارد می گوید در عصری که روشنفکری و ثروت های نهفته حکمفرمایی می کنند بسیار مضحك است که با کارمندان با

1.Implicit or Tacit knowledge

2.Time Sheet

گنرهای بر درک نیازهای متقابل مدیران و کارمندان

محمد علی هاتفی

دانشگاه علم و صنعت ایران

کلمات کلیدی: مدیریت، روابط سازمانی.

گروه متخصص میثاق مدیران
info@MisqModiran.com

طرز فکر عصر صنعتی رفتار کرد. ما باید به کارمندان مان اعتماد کامل داشته باشیم مبنی بر این که کارهایشان را به خوبی انجام می دهند. مدیر عامل شرکت تکارگت که سیاست خروج بدون محدودیت^۳ را پیاده کرده است می گوید این سیاست انعطاف پذیرانه موجب افزایش سی درصدی درآمد سال شد. او از این سیاست بعنوان یک سلاح رقابتی یاد می کند.

یکی از وجوده احترام مدیر به پرسنل اش که فاکتور مهمی در مدیریت محسوب می شود، گوش شنوایاً داشتن است. مشغله کاری و مسئولیت های زیاد می تواند باعث بی حوصلگی شخص شود و اگر مدیر بتواند با همین شرایط اخلاقیات خود را کنترل کند، یک صفت بسیار مثبت برای وی خواهد بود. پرسنل، خواستار بیان کردن مشکلات کاری به مدیر هستند. آنها نیاز به فضای باز برای سوال کردن دارند. مدیر باید در مقابل صحبت های کارمندش حوصله داشته، جمله وی راقطع نکند و با توجه به ارزشی که برای وی قائل می شود به گفته های وی اندیشه و قضایت عجلانه نداشته باشد.

۲.۲. تخصص

بسیار دیده می شود که مدیران اجرای کاری را به پرسنل و اگذار کرده و از آنها می خواهند کار را در موعد مشخصی تحویل دهند لیکن از نظر فنی اجرای آن کار در مدت تعیین شده معقول به نظر

این مقوله، استراتژی سالم عبارت از این است که بسته به توانایی‌ها و قابلیت‌های بالقوه و بالفعل افراد به آنها مسئولیت و اختیارات متعادل اعطا شود. متعادل بودن مسئولیت و اختیارات بدین معنی است که به همان میزانی که به شخص مسئولیت داده می‌شود باید اختیارات لازم را نیز داشته باشد. در جدول (۱) به ترکیب‌های مختلفی که از واگذاری مسئولیت و اختیارات شکل می‌گیرند اشاره شده است. همانطور که از این جدول بر می‌آید، تنها فرم صحیح، در ترکیب چهارم است. شایان توجه است که اغلب مشکلات پرسنل در سازمان‌ها مربوط به ترکیب نوع دوم است یعنی افراد باید پاسخگو و مسئول تابع کاری باشند که اختیاراتی در آن نداشته‌اند.

جدول (۱) : دورنمای شخصیت سازمانی افراد، بر اساس واگذاری مسئولیت و اختیارات

دور نمای شخصیت سازمانی	اختیارات	مسئولیت	ردیف
منزوى	ندارد	ندارد	۱
بیگاری دهنده	ندارد	دارد	۲
سوء استفاده گر	دارد	ندارد	۳
متکر و خلاق	دارد	دارد	۴

۴.۲. تعادل کار و مزايا
از لحاظ پاسخگویی، هر مدیر عملاً یک رابط است چرا که از یک طرف باید پاسخگوی دستورات مدیران بالادست خود باشد و از سوی دیگر در قبال درخواست‌های پرسنل زیر دست خود مسئول است. این قاعده در مورد تمام مدیران در تمام سطوح صدق می‌کند چه مدیران میانی و چه مدیران ارشد سازمان (شکل ۱). انتظاری که پرسنل از مدیر خود دارند این است که در واسطه‌گری خود، شرط تعادل را رعایت کند. توضیح این که نقش ارتقاطی مدیر از یک سو شامل دریافت وظایف از مدیران بالاسری و انتقال آنها به پرسنل و از سوی دیگر شامل دریافت خواسته‌های پرسنلی و انتقال آنها به مدیران بالادست است. (شکل ۲ را ملاحظه کنید) اگر مدیری حجم کار فراوانی را تقبل کرده و به پرسنل منتقل کند شرط عدالت این است که در موقع مناسب به خواسته‌های پرسنلی مثل افزایش حقوق و .... اهمیت داده و نزد مدیران بالادست خود، پیگیر این خواسته‌های پرسنلی باشد. بهرحال استراتژی یکسوزی عمل کردن در هر جهتی که باشد نامطلوب خواهد بود.

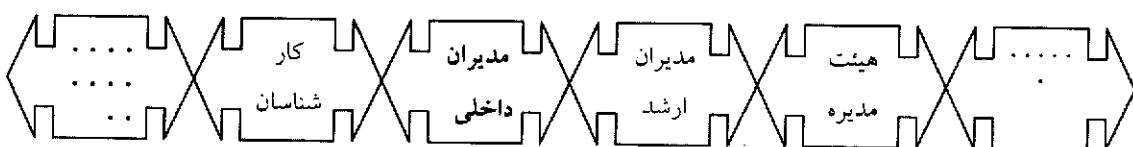
شکل (۱) : زنجیره سلسه مراتبی پست‌های سازمانی

نمی‌رسد. علت بروز مشکلات این چنینی می‌تواند ناشی از اگاهی نداشتن مدیر از چگونگی اجرای آن کار باشد. داشتن دانش و تجربه مدیریت، شرط لازم برای موفقیت در اداره یک سازمان است لیکن شرط دیگر عبارتست از اشراف داشتن و آگاهی بودن به نوع تخصص کاری. عبارت بهتر مدیر باید حداقل اطلاعات تخصصی در مورد نوع کار پرسنل خود را داشته باشد. مثلاً مدیر بخش طراحی مهندسی یک شرکت خودرو سازی باید نرم افزارهای مربوطه را بشناسد و با مزايا و مشکلات کار با آنها آشنایی داشته باشد. این مطلب موید این موضوع است که جابجا کردن مهره‌ای مدیران نمی‌تواند چندان جالب باشد و مسیر صحیح انتساب مدیران، طی کردن سلسه مراتب مربوطه در حوزه‌ای تخصصی است. اگر مدیری در بخش مهندسی یک سازمان موفق بوده است، تضمینی نیست که بتواند مثلاً در بخش برنامه‌ریزی نیز موفق باشد. در آن روی سکه، شرط داشتن قدرت تخصصی این است که مدیر در یکی از گرایش‌های علمی، تخصص و مدرک دانشگاهی معتبر داشته و نسبت به مسائل کاری خود کاملاً آگاهی داشته باشد. این قدرت به مدیر اجازه می‌دهد طبق دانش خود اداره را پیش ببرد و کارکنان تابع وی، چون اورا انسانی متخصص می‌دانند با اطمینان، دستورات وی را اجرا می‌کنند.

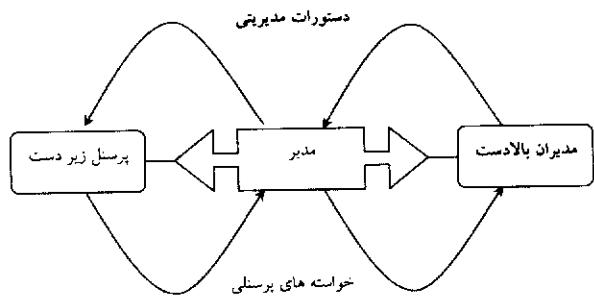
۳.۲. تناسب مسئولیت و اختیارات

برای سوق دادن پرسنل به سوی پیشرفت توأم با خلاقیت و ابتکار، یکی از مهمترین فاکتورهای تعیین کننده مربوط است به واگذاری مسئولیت‌ها و اختیارات که در اصل نهم فایوبل^۴ صرحت به آن اشاره شده است. بر اساس نوع واگذاری مسئولیت و اختیارات به افراد، شخصیت سازمانی آنها شکل می‌گیرد و در

4.Principle of Authority and Responsibility

شکل (۲) : نقش ارتباطی دوسویه هر مدیر

یکی از مهمترین عوامل موافقیت سازمان‌ها، حاکمیت روابط انسانی مناسب و تعریف شده میان مدیران و کارکنان آن سازمان است. در سازمان‌هایی که روابط انسانی غیر شفاف حاکم باشد، کارکنان انگیزه همکاری خود را با مدیریت از دست داده و سازمان موفق به عمل به وظایف خود نشده و به اهداف خود دسترسی نخواهد یافت.

ادوارد دمینگ بهبود کیفیت را باید در بهبود فرآیندها جستجو کرد نه در افزایش فشار در بازرسی ها لذا دیدگاه برخی مدیران که انسانها را همچون ماشین می‌نگرند و هر گونه اشتباهی را در کار، غیر قابل تحمل می‌دانند حکایت از ضعف نگرش آنها دارد.

۲ . ۶ . عدالت در ارزیابی

از نظر کارمندان بسیار مهم است که مدیر چگونه آنها را ارزیابی می‌کند. این موضوع زمانی اهمیت بیشتر پیدا می‌کند که نظامهای پرداختی چون کارانه، بهره‌وری، آکورد و یا ارزشیابی عملکرد در سازمان جاری باشد. مورد انتظار است که مدیر بتواند میان کارمندان کوشش و کسانی که کم کار هستند تقاضت قائل شود و در این خصوص گمراه نشود. توضیح اینکه برخی افراد کارهای خود را بنحو احسن انجام می‌دهند لیکن سعی نمی‌کنند از خود تعریف کنند (باصطلاح تابلو نمی‌زنند) در مقابل، برخی افراد تبلیغات وسیعی در مورد کوچکترین کاری که انجام داده اند برآه می‌اندازند. در اینجا یک مدیر زیرک می‌تواند تحلیل درستی از کارکرد پرسنل خود داشته باشد. از طرفی، باید گاهی پیشتره تر، بسیار مهم است که مدیر تمایز میان کارایی و اثربخشی^۵ را بداند. ساعتی را در نظر بگیرید که تمام اجزای آن فعالند، لیکن میان آن اجزاء اتصال برقرار نیست. این ساعت دارای راندمان بالا و اثربخشی صفر است چرا که هدف اصلی که تعیین وقت است در آن صورت نمی‌گیرد. برخی افراد مانند این ساعت هستند یعنی دائم در حال رفت و آمد هستند و به اصطلاح همیشه روی میزشان شلوغ است لیکن بود و نبود آنها تاثیری در خروجی واحد ندارد. لذا مدیرانی با این دیدگاه شاعی یافته، کارمندان خود را در درجه اول، بسته به میزان تاثیر آنها در ارسال خروجی، ارزیابی می‌کنند.

ارزیابی مناسب ندادشتن مدیر از کارمندان، عواقب ناخوشایندی را بهمراه خواهد داشت. در چنین شرایطی کارمندان فعال یا بتدریج ناامید و منزوی می‌شوند (خشکیدن شاخه‌های طلاibi) و یا سعی می‌کنند به جای دیگر منتقل شوند، در نتیجه از پتانسیل‌های قدرت واحد کاسته می‌شود، در ضمن عرصه جوگان برای فرد فرصت جو نیز وسعت می‌یابد. بهر حال در زمرة دلایل پنهان برای کار نکردن کارکنان، می‌توان به مواردی چون دریافت

۲ . ۵ . برخورد مناسب بهنگام اشتباهات کسی که کار نکند اشتباه نیز نمی‌کند"

شاید جمله بالا ساده و بدیهی به نظر برسد ولی بسیاری از اوقات ما آن را فراموش می‌کنیم. کارمندی کوشارادر نظر بگیرید که بدلیل تلاش فراوانش کارهای زیادی را بسمت خود جذب می‌کند و یا این که علاقه به کشف روش‌های جدید کاری داشته و همواره روش‌های بهتر انجام دادن کارها را تست می‌کند. بسیار بدیهی است که این شخص، بدون غرض، در کار خود اشتباهات کاری نیز داشته باشد. حال کارمند دومی را در نظر بگیرید که از انجام کارها طفره می‌رود یا بدلیل کیفیت پایین کارهایش، وظایف کمتری به وی محول می‌شود و یا این که برخلاف کارمند اولی، علاقه‌ای به توسعه روش‌های جدید کاری نداشته و روشی که مدت‌ها مرسم بوده است را تکرار می‌کند. مسلمًا این کارمند اشتباه کاری هم نخواهد داشت. بسیار جای تاسف است که برخی از مدیران تنها قسمت دوم جمله بالا یعنی اشتباه کردن یا اشتباه نکردن را می‌بینند. از نظر آنها کارمند اول اشتباه کرده، خطأ کار است و باید تنبیه شود و کارمند دوم اشتباه نکرده و حتی باید تشویق شود! به هر حال باید گفت برای جلوگیری از ناامید شدن و ازدواج پرسنل کوشش، باید در قبال اشتباهات افراد، نسبت به حجم و نوع وظایفشان رفتاری مناسب را برگزید.

کارمندان، ناموس سازمانی مدیر هستند. آنها انتظار دارند در موقعیت‌های مختلف مدیر آنها را پشتیبانی کند. کارمندی می‌گفت مدیر خوبی دارم چرا که در مواقعي که کاری را اشتباه انجام می‌دهم بطور منطقی در مقابل دیگران از من حمایت می‌کند لیکن اشتباهم را بطور مخفیانه به من گوشزد می‌کند. مسلمًا این رفتار علاوه بر حفظ شخصیت فرد، اعتماد وی را به مدیر افزایش می‌دهد.

شایسته است که از دیدگاه متخصصین تعالی کیفیت نیز موضوع را بررسی کنیم. آیا عادلانه است که یک مدیر از پرسنل خود انتظار داشته باشد تا تمامی وظایفشان را بدون هیچ اشتباهی به انجام برسانند؟ بدون شک جایز الخطا بودن انسان گریز ناپذیر است و هیچ سیستم کنترلی وجود نخواهد داشت که بتواند از وقوع تمامی اشتباهات او جلوگیری کند. طبق نظر آقای ویلیام

پاداش با وجود کار نکردن، دریافت نکردن نتیجه منفی از عملکرد نامطلوب و به دست نیاوردن پاداش بخوبی کار کردن اشاره کرد.

۷.۲. مشارکت

بدیهی است که اگر انسان کاری را لازم نداشت، لازم نخواهد تلاشی برای موفقیت آن، مهارتی خواهد کرد، بلکن از تکنیک های دستیابی به این فرهنگ در سازمانها، مشارکت باشد کارکنان سازمان در اظهار نظر، تصمیم گیری و اجرای نظرات آنها است. این رویکرد، فضایی را در سازمان بوسیله من آورد که موجب توسعه نیروی انسانی می شود، امور را متعال نهاری ایجاد هرگونه توسعه ای اعم از فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی نخست به توسعه نیروی انسانی نیازمند است، از طرف مهر انتہای محدودیت وقت و تخصص، از سیاری از قابلیت ارزیابی تخصصی کوچک و بزرگ سازمان بین اطلاع مستند ترا فر تضمیم گیری های صحیح و مناسب، اگاهی از نظرات پرسنل و خصوصاً کارشناسان و مشورت کردن با آنها از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. این مشارکت فکری کارکنان با مدیریت در قالب نظام پیشنهادات^۶ در کلیه سازمان های تولیدی و خدماتی قابل اجرا است.

۳. انتظارات مدیر از کارکنان

۱.۱. احترام و اعتماد سازمانی

یک وجه مهم احترام سازمانی کارمندان به مدیر، رعایت سلسله مراتب سازمانی است. گاهی ملاحظه می شود کارمندی سلسله مراتب را رعایت نکرده و در خصوص موضوع کاری با مدیر ارشد بالاتر از مدیر خود ارتباطی برقرار می کند که مدیر مستقیم وی از آن بی خبر است. این رفتار که باصطلاح مرسوم در سازمان ها، دور زدن مدیر گفته می شود چندان شایسته نیست. شرط احترام سازمانی رعایت سلسله مراتب است. یکی از مواردی که اغلب مدیران از پرسنل خود انتظار دارند این است که همه چیز را ایده ال نیتند و انتظار نداشته باشند که

شکل (۳) : الف. انجام کار بصورت غیر تعاملی / ب. انجام کار بصورت تعاملی

```

graph TD
    subgraph a [الف]
        direction TB
        M1[مدیر] --> A1[بلاغ کار]
        A1 --> K1[کارمند]
        K1 --> T1[تحویل کار]
        T1 --> M2[مدیر]
    end
    subgraph b [ب]
        direction TB
        K2[کارمند] --> A2[بلاغ کار]
        A2 --> M3[مدیر]
        M3 --> T2[تحویل کار]
        T2 --> K3[کارمند]
    end

```

۳. تناسب زمان و دقت

یک لطیفه مدیریتی: مردی سوار بر بالن متوجه شد گم شده است. ارتفاعش را کم کرد و مرد دیگری را روی زمین مشاهده کرد. صدای زدن با دوستم قرار داشتم و باید یک ساعت پیش، وی را ملاقات می کردم ولی الان نمی دانم کجا هستم. می توانید مرد کمک کنید؟ مرد روی زمین گفت شما سوار بالنی هستید که ۴۰ پا بالای زمین قرار دارد. در ضمنین بین ۴۰ تا ۴۱ درجه عرض

7.Interactive

قرار دارند. اگر کارمندی در کار خود اشتباه کند شرایط، چندان برای وی نامطلوب نخواهد شد لیکن اگر کار خروجی از واحد، حاوی اشتباه باشد مسئولیت موضوع با مدیر بوده و بر وجهه سازمانی وی لطمہ وارد می شود. از مدیری پرسیدند که چرا معمولاً در جلسات بهمراه کارشناسان زیر نظارت خود حاضر می شوید، پاسخ داد می خواهم میزان حساسیت مدیران ارشد به کارها و فشار کاری ای که بر دوش من است به کارشناسانم و در تیجه به کل واحد، بطور ملموس منتقل شود.

۴. جمع بندی

در سیستم های اجتماعی، آگاهی از مشخصه ها و خواسته های سایرین، نقش مهمی در برقراری روابط مناسب میان افراد ایفا می کند. این موضوع در تعاملات میان مدیران و پرسنل آنها در سازمان ها نیز بسیار حائز اهمیت است. برخی از نیازهای در ک متقابل مدیر و پرسنل، بصورت داشن ضمنی در اذهان است که در این مقاله سعی شد به برخی از آنها اشاره شود. قدم اول در تعامل سالم، احترام و اعتماد متقابل است. در قدم دوم، کارکنان از مدیر انتظار دارند متخصص باشند، میان مسئولیت ها و اختیارات اعطایی به افراد و همچنین میان کار و مزایای در نظر گرفته شده برای آنها تعادل را فراموش نکند و ..... و در مقابل مدیر نیز از کارمندان انتظار دارد موقعیت مسئولیتی وی در نزد مدیران رده بالاتر را درک کنند و با وی در تسریع انجام کارها همکاری کنند.

مراجع

، "principles of management's Dr. Peeling"

[/www.drpeeling.com//http:](http://www.drpeeling.com/)

[/www.jokebug.com//http:](http://www.jokebug.com/) ، "Hot air balloon ride"

اسماعیلی یابک، "مدیر بارئیس"، ماهنامه تدبیر، شماره ۱۳۴، ۱۳۸۲.

پیگدایی سید علی، "پوکایپوکه و کنترل سطح صفر" ، [www.payam.co.ir//http](http://www.payam.co.ir/)

حقیقی محمد علی و همکاران، "نظام روابط کار در سازمان" ، انتشارات تربیه، ۱۳۷۹.

غفلتی نداء، "مدیریت بدون محدودیت" ، ماهنامه تدبیر، شماره ۱۳۵، مرداد ۱۳۸۲.

پیکر الفال علی اکبر "برگزیده نظریه های سازمان و مدیریت" ، انتشارات دانشگاه تهران ، چاپ اول ، ۱۳۷۸.

هاتفی محمد علی، "تحویل فکری مدیریت، تحویل سازمان" ، ماهنامه تدبیر، شماره ۱۳۶، شهرپور ۱۳۸۲.

"فلسفه و مبانی نظری مدیریت مشارکتی" ، [www.bankrefah.ir//http](http://www.bankrefah.ir/)

داشتن دانش و تجربه مدیریت، شرط لازم برای موفقیت در اداره یک سازمان است لیکن شرط دیگر عبارت است از اشراف داشتن و آگاه بودن به نوع تخصص کاری. بعبارت بهتر مدیر باید حداقل اطلاعات تخصصی در مورد نوع کار پرسنل خود را داشته باشد. مثلاً مدیر بخش طراحی مهندسی یک شرکت خودرو سازی باید نرم افزارهای مربوطه را بشناسد و با مزایا و مشکلات کار با آنها آشناشی داشته باشد.

جغرافیایی و بین ۵۹ تا ۶۰ درجه طول جغرافیایی قرار دارد. مرد سوار بر بالن گفت شما مهندس هستید؟ گفت بله از کجا فهمیدید؟ گفت تمام گفته های شما از نظر فنی صحیح است ولی این اطلاعات بدرد من نمی خورد واقعیت این است که من گم شده ام و شما هیچ کمکی به من نکردید. مرد روی زمین گفت شما هم باید یک مدیر باشید؟ گفت بله از کجا فهمیدید؟ گفت شما نمی دانید کجا هستید و به کجا می خواهید بروید. شما سوار وسیله ای شده اید که حرکت آن تابع باد است و قراری سر ساعت گذاشته اید و از من انتظار دارید مشکلتان را حل کنم. واقعیت این است که شما الان جایی قرار دارید که قبل از ملاقات من نیز در همانجا بودید. ولی هر چه پیش آمده است مرا مقصراً دانید! مدیران اغلب علاقه دارند کارها سریع انجام شوند. در مقابل، مهندسین مایلند بطور دقیق و با در نظر گیری تمام جزئیات به کارها پردازنند که همین باعث می شود کارها زمان بر شوند، این در حالی است که بیان جزئیات بیش از حد، در حوصله اغلب مدیران نمی گجد. مدیران مطابق اصل پارتو بر تمرکز روی عناصر کلیدی معتقد هستند و این امر نیز منطقی است. از طرفی در بسیاری از مواقع وارد شدن به جزئیات، مورد نیاز نیست و صرف وقت و هزینه زیاد در این زمینه، اقتصادی نیست یک راه حل خوب برای این مشکل، رعایت تابعیت زمان و دقت به وسیله مهندسین است. در حقیقت پارامترهای چون نوع کار و موعده تحویل تعیین می کنند که تا چه حد باید وارد جزئیات موضوع شد. ضمن اینکه برخورد یکسان با تمام موضوعات نیز صحیح نیست. برای مثال اگر مدت انجام کاری بسیار محدود است می توان به تکنیک های سریع و سرانگشتی^۴ روی آورد

۳. ۴. درک موقعیت مدیر . او لین مفهومی که با شنیدن کلمه مدیر در اذهان عمومی تداعی می شود جنبه رهبری و پاسخ شنو بودن مدیر نسبت به زیرستان است. لیکن در آن روی سکه، مدیر باید پاسخگوی مدیران ارشد خود باشد (شکل ۲). در این راستا مدیران و مخصوصاً مدیران سطوح میانی زیر فشار کاری از سوی افراد سطح بالاتر از خود